

Școala de vara

„Răspunsul statului la cazurile de trafic de ființe umane, din perspectiva echității, eficienței și centrării procesului penal pe victimă”

Organizatori:

Institutul Național al Justiției, în parteneriat cu proiectul Agenției Națiunilor Unite pentru Combaterea Drogurilor și Criminalității (UNODC): „Deblocarea impunității traficantilor și sprijinirea justiției pentru victimele traficului de persoane în Sud-Estul Europei (SEE)”

Locația: Chateau Vartely, strada Eliberării 170/b, Orhei

Perioada: 29.06. 2022 - 01.07.2022 (24 ore)

Formatori:

- Domnul Viorel CIOBANU, procuror-șef al Secției combatere trafic de ființe umane a Procuraturii Generale, formator INJ;
- Doamna Maria GHERVAS, judecător, Curtea Supremă de Justiție, formator INJ;
- Doamna Arina ȚURCAN-DONȚU, avocat, magistrul în psihologie, formator INJ.

Scop:

Prezenta activitate are drept scop să consolideze și să sporească abilitățile și cunoștințele practice ale actorilor antitrafic (judecători, procurori și angajați ai MAI), pentru a desfășura investigații, urmăriri penale și adjudecări eficiente centrate pe victimă în cazurile de trafic de persoane.

Obiective:

- sporirea nivelului de cunoaștere al judecătorilor, procurorilor și ofițerilor de poliție privind investigarea și urmărirea penală a cazurilor de TFU printr-o abordare centrată pe victimă;
- sporirea capacităților de cooperare instituțională dintre ofițerii de poliție, procurori și judecători în vederea identificării, asistenței și protecției victimelor TFU;
- consolidarea capacităților profesioniștilor din cadrul sistemului de justiție penală în vederea centrării procesului penal pe victimă, inclusiv în privința eficientizării aplicării prevederilor legale;
- identificarea principalelor obstacole în asigurarea asistenței și protecției eficiente a victimelor în aceste cazuri;
- identificarea recomandărilor și soluțiilor proactive de remediere a lacunelor și provocărilor din domeniu în vederea perfecționării mecanismelor instituționale de răspuns la cazurile de TFU într-o manieră echitabilă, eficientă și centrată pe victimă.

AGENDA

ZIUA I 29 iunie 2022

ZIUA I 29 iunie 2022	
09:30 – 10:00	Cafeaua de bun venit și înregistrarea participanților
10:00 – 10:15	<p>Cuvânt de deschidere și salut</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dna Natalia NICULA, Coordonator Național, UNODC Moldova <p><i>Formatori:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • DI Viorel CIOBANU, procuror-șef al Secției combatere trafic de ființe umane a Procuraturii Generale; • Dna Maria GHERVAS, judecător, Curtea Supremă de Justiție.
10:15 – 10:45	<p>Completarea chestionarului de pre-evaluare a cunoștințelor. Tour de table. Deficiențe și provocări în investigarea și judecarea cazurilor de TFU</p> <p>Viorel CIOBANU, Maria GHERVAS</p>
10:45 – 12:15	<p>SESIUNEA I Cadrul legislativ și instituțional. Tendințe în evoluția fenomenului TFU Cadrul legislativ și instituțional privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - cadrul legislativ internațional; - cadrul legislativ național; - cadrul instituțional național; - cadrul normativ departamental. <p>Viorel CIOBANU</p>
12:15 – 13:00	<p>Tendințe în evoluția fenomenului traficului de ființe umane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - diminuarea rolului recrutării; - creșterea rolului exploatării; - modificarea metodelor de influență asupra victimelor; - influența pandemiei Covid -19 asupra fenomenului TFU; - influența războiului din Ucraina asupra fenomenului TFU în regiune; - evoluția fenomenului traficului de ființe umane în republica Moldova; - noi tendințe ale traficului de ființe umane în Republica Moldova. <p>Maria GHERVAS</p>
13:00 – 14:00	Prânz
14:00 – 14:45	<p>SESIUNEA II. Calificarea juridică a acțiunilor infracționale Analiza juridico-penală a infracțiunii de trafic de ființe umane (art.165 CP) și trafic de copii (art.206 CP):</p> <ul style="list-style-type: none"> - subiectul infracțiunii; - obiectul infracțiunii; - latura obiectivă; - acțiuni; - mijloace; - scop;

	<p>- circumstanțele agravante.</p> <p><i>Rezolvarea spețelor</i></p> <p>Maria GHERVAS , Viorel CIOBANU</p>
14:45 – 15:30	<p>Particularitățile delimitării infracțiunii de trafic de ființe umane de infracțiunea de proxenetism:</p> <ul style="list-style-type: none"> - similitudinea conținuturilor normative și diferența de obiective, scop ale infracțiunii de trafic de ființe umane și infracțiunii de proxenetism; - erori la încadrarea juridică; - cazuri din practica de procuror și judecător. <p><i>Rezolvarea spețelor</i></p> <p>Viorel CIOBANU , Maria GHERVAS</p>
15:30 – 15:45	<i>Pauză de cafea</i>
15:45 – 16:30	<p>Delimitarea între traficul de ființe umane în scop de exploatare prin muncă forțată (art.165 CP) și munca forțată (art.168 CP)</p> <ul style="list-style-type: none"> - asemănări și deosebiri; - cazuri din practica de procuror și judecător. <p><i>Rezolvarea spețelor</i></p> <p>Maria GHERVAS , Viorel CIOBANU</p>
16:30- 18:00	<p>Delimitarea între traficul de ființe umane în scop de exploatare prin cerșit (art.165 CP) și organizarea cerșetoriei (art.302 CP)</p> <ul style="list-style-type: none"> - asemănări și deosebiri; - cazuri din practica de procuror și judecător. <p><i>Rezolvarea unei spețe</i></p> <p>Maria GHERVAS , Viorel CIOBANU</p>
18:00 – 19:00	<p><i>Discuții. Întrebări și răspunsuri.</i></p> <p><i>Concluziile zilei I</i></p>

Ziua II 30 iunie 2022	
09:00 – 9:15	Scurtă recapitulare a primei zile și prezentarea programului zilei a II-a Maria GHERVAS , Viorel CIOBANU
09:15 – 10:00	SESIUNEA III Investigarea și examinarea judecătorească a cazurilor de TFU Investigarea cazurilor de trafic de ființe umane: <ul style="list-style-type: none"> - identificarea cazurilor de trafic, inclusiv printre refugiații ucraineni; - aplicarea măsurilor speciale de investigație; - evaluarea declarațiilor victimei traficului; - tehnici speciale de investigare; - investigarea financiară paralelă; - cooperarea internațională, echipe comune de investigații; - omisiuni și lacune comise de organul de urmărire penală și procuror în cadrul urmăririi penale. Viorel CIOBANU
10:00 – 10:45	Simulare de caz privind acțiunile pe care urmează să le efectuează organul de urmărire penală de la primirea plângerii până la rechizitoriu Viorel CIOBANU, Maria GHERVAS
10:45 – 11:00	<i>Pauză de cafea</i>
11:00 – 11:45	Judecarea cauzelor privind traficul de ființe și traficul de copii: <ul style="list-style-type: none"> - particularitățile ce țin de organizarea procesului; - administrarea și cercetarea probelor în cadrul ședinței de judecată; - rolul procurorului și rolul judecătorului în ședințele de judecată; - procedurile speciale de judecare a cauzelor; - sentința judecătorească, standarde de calitate; - erorile judiciare. Maria GHERVAS
11:45 – 12:30	Practica CEDO: <ul style="list-style-type: none"> - cauze privind investigații eficiente; - cauze privind componența de infracțiune. Viorel CIOBANU, Maria GHERVAS
12:30 – 13:30	<i>Prânz</i>
13:30 – 14:15	SESIUNEA IV Protecția și asistența victimei TFU Protecția și asistența legală a victimei traficului: <ul style="list-style-type: none"> - principii; - necesități; - atitudini; - mijloace de protecție directă; - mijloace de protecție indirectă

	Viorel CIOBANU
14:15 - 15:00	<p>Drepturile victimei în cadrul procesului penal prin prisma CPP și a art.6 CEDO:</p> <ul style="list-style-type: none"> - calitatea de victimă vs. calitatea de parte vătămată în procesul penal; - provocări pentru organul de urmărire penală și instanța de judecată în asigurarea drepturilor victimei și părții vătămate; - posibilitatea participării la investigație; - nedivulgarea probelor prezentate; - tergiversarea excesivă; - protecția pe durata interogatoriului contradictoriu; - realitățile în Republica Moldova. <p>Maria GHERVAS</p>
15:00 – 15:15	<i>Pauză de cafea</i>
15:15 – 16:00	<p>Profilul psiho-social al victimelor TFU. Manipularea psihologică a victimelor TFU</p> <ul style="list-style-type: none"> - criterii de manipulare; - etapele manipulării în TFU: recrutarea, inițierea, îndoctrinarea. - sindromul Stockholm; - stresul post traumatic: factorii stresului, frica și răspunsul de supraviețuire a organismului, manifestări a stresului cronic, ciclul manipulării psihologice. <p>Arina ȚURCAN-DONȚU</p>
16:00 - 17:45	<p>Mecanismul național de identificare și referire a victimelor traficului de persoane</p> <ul style="list-style-type: none"> - evoluția sistemului național de referire a victimelor; - activitatea Centrelor de asistență a victimelor; - noi prevederi de dezvoltare a mecanismul național de referire. <p>Viorel CIOBANU</p>
17:45 – 18:30	<p><i>Discuții. Întrebări și răspunsuri.</i></p> <p><i>Concluziile zilei II</i></p>

ZIUA III 01 iulie 2022	
09:00 – 9:15	<p>Scurtă recapitulare zilei a II-a și prezentarea programului zilei a III-a</p> <p>Viorel CIOBANU Maria GHERVAS</p>
09:15 – 10:00	<p>Acțiunea civilă a victimei TFU în procesul penal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - condiții de admisibilitate, soluții; - soluționarea acțiunilor civile ale victimei TFU în ordine civilă. <p>Maria GHERVAS</p>
10:00 - 10:45	<p>Audierea victimelor TFU:</p> <ul style="list-style-type: none"> - comunicarea verbală versus nonverbală, indicatorii nonverbal; - abilități de audiere : întrebări deschise, întrebări închise, tipuri de întrebări deschise; - clarificarea (încurajarea minimă, parafrizarea), sumarizarea, abilități avansate de audiere. <p>Viorel CIOBANU</p>
10:45 – 11:00	<i>Pauză de cafea</i>
11:00 – 11:45	<p>Legea cu privire la reabilitarea victimelor infracțiunilor nr.137 din 29.07.2016</p> <ul style="list-style-type: none"> - mod de aplicare; - restanțele statului la implementarea Legii nr.137 <p>Maria GHERVAS</p>
11:45 – 12:30	<p>Recomandările organizațiilor internaționale și partenerilor de dezvoltare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Recomandările GRETA (al 3 raport de evaluare); - Recomandările Departamentului de Stat al SUA (ediția 2021); - Recomandările OSCE (privind prevenirea TFU în contextul războiului din Ucraina) <p>Viorel CIOBANU</p>
12:30 – 13:00	<p>Discuții și concluzii.</p> <p>Completarea chestionarului de post-evaluare a cunoștințelor.</p> <p>Încheierea activității</p>
13:00	<i>Prânz</i>